

FEVRAL 2018

SOCAR Polymer MMC-nin xəbərlər bülleteni / Nömrə 2 / 2018-ci il

Bu buraxılışda:

Polipropilenin ilk sınaq istehsalı

s.16

MDMI-nun nümayəndə heyəti "SOCAR Polymer" zavodunu ziyarət etdi

s.28

Polipropilenin inşaatda və infrastruktur layihələrində sənaye miqyaslı istifadəsi

s.34

İş vaxtının itkisi olmadan
13.965.358
adam/saat işlənmişdir

522
işçi

98,6%

PP zavodu – fevral ayına
ümumi irəliləyiş

91,1%

YSPE zavodu – fevral
ayına ümumi irəliləyiş

 SOCAR
POLYMER

Hədəfimizə bir addım daha yaxın

Hörmətli həmkarlar!

Zavodun işəsalma günü yaxınlaşdıqca bu istiqamətdə atılan mühüm addımlar daha çox maraq kəsb etməyə başlayır.

23 fevral 2018-ci il tarixinə olan vəziyyətə görə PP zavodunda işlərin 98,6% tamamlanmışdır və tikinti başa çatmaq üzredir. Biz Sizinlə birgə istismara verilmə mərhələsinə qədər gəlib çatmışıq və zavodun 2018-ci ilin 2-ci rübündə işə salınmasını səbirsizliklə gözləyirik.

Fevral ayının 27-də SOCAR-ın prezidenti Rövnəq Abdullayev və şirkətin vitse-prezidentləri "SOCAR Polymer" şirkətinin SKSP-də yerləşən tikinti meydançasını ziyarət etdilər. Ziyarət zamanı qonaqlar işlərin gedişi ilə tanış oldular və zavodun quru bölməsindəki avadanlığın sınaq rejimində işə salınmasının ardınca PP qranullarının ilk ekstruziya prosesini müşahidə etdilər. Sınaq uğurla keçdi və beləliklə də "SOCAR Polymer" in tarixinə yeni səhifə yazıldı.

Bu nailiyyəti xüsusi qeyd edərək, "SOCAR Polymer", "Fluor", "Kinetics Technology" şirkətlərinin və subpodratçılar

qrupunun kollektivləri daxil olmaqla bu vaxta qədər əldə etdiyimiz uğurlara öz töhfəsini vermiş hər kəsə öz minnətdarlığımı bildirmək istərdim.

Gəlin gücümüzü bir yere toplayaq və bu layihənin uğuruna yekun imzamızı ataql!

Fərid Cəfərov

Fevral 2018

Tikinti sahəsindən görüntülər

Fevral ayı ərzində sahədə müşahidə olunan irəliləyiş

YSPE zavodu

Yanvar 2018

Fevral ayındaki irəliləyiş

Fevral 2018

YSPE zavodu:
Qarışdırıcı siloslar.
NÖC kabellərinin çəkilməsi və hava manifoldlarının quraşdırılması davam etmişdir. Dayaqların və pnevmatik boruların quraşdırılması davam etmişdir

YSPE zavodu:
Orqanoleptik qurğu/Tullantı sularının təmizlənməsi qurğusu.
Metal konstruksiyaların montajı və kabel tavalarının quraşdırılması davam etmişdir. Soyuducu su xətlərinin quraşdırılması başlamışdır

**YSPE zavodu:
Ekstruziya
qurğusu.**

Demir-beton işləri başa çatmışdır. Metal konstruksiya və boru montajı işləri davam etmişdir. Birləşmə qutusunun və sendviç panellərin quraşdırılması davam etmişdir

**YSPE zavodu:
Polimerləşdirmə
qurğusu.**

Avadanlıq quraşdırılmışdır. Boru sistemlərinin və dayaqların quraşdırılması davam etmişdir. Metal konstruksiyaların, birləşdirmə qutusunun, işıqlandırma və s. quraşdırılması davam etmişdir

**YSPE zavodu:
Elektrik
yarımstansiyası.**

Aparat otağında yerləşən İVHK panellərinə kablərin birləşdirilməsi və NÖC panellərinə kablərin çəkilməsi davam etmişdir

YSPE zavodu:
Polimerləşdirmə
qurğusunun boru
estakadası.
Boru dayaqlarının
quraşdırılması
davam etmişdir.
Kabel tavalarının
quraşdırılması
davam etmişdir.
Kabellərin
çəkilməsi davam
etmişdir

YSPE zavodu:
Reaktorun
boşaltma
rezervuarı.
Elektrotexniki
işlər davam
etmişdir

YSPE zavodu:
Katalizatorun
aktivləşdirilməsi.
Metal
konstruksiyaların
quraşdırılması
davam etmişdir

YSPE zavodu:
Torbalama və
qablaşdırma.
Metal
konstruksiyaların
və üzülük
panellərin
quraşdırılması
davam etmişdir.
Avadanlıq
quraşdırılmışdır

YSPE zavodu:
Aşağı təzyiqli
əridicilərin
çıxarılması.
NÖC-lərin
quraşdırılması
və kabellərin
çəkilməsi başa
çatmışdır

PP zavodu: Mühəndis şəbəkələri (MŞ) və ümumzavod təsərrüfatı (ÜT) sahələri

Yanvar 2018

Fevral ayındakı irəliləyiş

Fevral 2018

PP zavodu/ MŞ və ÜT: Elektrik yarımstansiyası. Tam həcmli elektrifikasiş (cərəyanın qoşulması) işləri davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ və ÜT: Vahid idarəetmə otağı. Buraxılış-sazlama işləri davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ və ÜT: Kimyəvi maddələr və qatqılar anbarı. Dam panellərinin döşənilməsi işlərinin əksəriyyəti başa çatmışdır

PP zavodu/ MŞ və ÜT: Laboratoriya. Tamamlama/ bəzək işlərinin əksəriyyəti başa çatmışdır

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: İnzibati
bina.

Tamamlama/
bəzək işlərinin
əksəriyyəti başa
çatmışdır

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Sex.

Tamamlama/
bəzək işlərinin
əksəriyyəti başa
çatmışdır

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Torbalama
və qablaşdırma
binası.

Divar və dam
panellərinin
quraşdırılması
davam etmişdir

PP zavodu/
MŞ və ÜT:
Yanğınsöndürmə
hovuzları və
nasosxana.

Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Hava/
Yüksək təzyiqli
azot kondensatı
kompresor
stansiyasının
rezervuar və
nasos təsərrüfatı.
Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Soyuducu
qüllə.
Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Məşəl
bacası.
Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Klapanlar
binası.
Tamamlama/
bəzək işləri başa
çatmışdır

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Darvaza və
Buraxılış-nəzarət
menteşəsi.
Təmir işləri davam
etmişdir

PP zavodu/ MŞ və
ÜT: PP-Yaş bölme /
Polimerləşdirmə.
Avadanlığın
sınaqları davam
etmişdir. Elektrikli
NÖC-lərin
quraşdırılması
davam etmişdir.
Boru sistemlərinin
sınaqları
davam etmişdir.
Haçalanma
kabelləri
üçün tavaların
quraşdırılması
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: PP – Quru
bölme / Ekstruziya
binası.
Boru sistemlərində
sınaqlarının
əksəriyyəti
başə çatmışdır.
İşıqlandırma
sistemi
quraşdırılmış
və cərəyana
qoşulmuşdur. Liftin
quraşdırma işləri
davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ və ÜT: PP- Quru bölmə / PP ovuntusu siloları.
Buraxılış-sazlama işləri davam etmişdir

PP zavodu/ MŞ və ÜT: Homogenləşdirmə qurğusu / Qarışdırıcı silolar.
Buraxılış-sazlama işləri davam etmişdir

Yanvar 2018

Fevral ayındaki
irəliləyiş

Fevral 2018

PP zavodu/ MŞ
və ÜT: Xam su
çeni.
Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

PP zavodu/
MŞ və ÜT:
Birləşdirici boru
estakadaları.
Boru sınaqları
davam etmişdir

Azot qurğusu.
Buraxılış-
sazlama işləri
davam etmişdir

Anbar.
Bitişmə yerlərinin
hermetiklə
doldurulması
davam etmişdir

Yollar.
Daxili yolların
salınması davam
etmişdir. Birinci
asfalt qatının
çəkilməsi davam
etmişdir. Sahədə
ışqlandırma
işləri davam
etmişdir

Layihə icrasının gedişi

PP Zavodu üzrə irəliləyiş

Layihənin bölmələri üzrə ümumi irəliləyiş

İşçi layihəsinin hazırlanması

MTT/Satınalma

Podrat işləri

Material təchizatı – hazırlama və çatdırılma

Tikinti işləri

Ümumi irəliləyiş faizi

YSPE Zavodu üzrə irəliləyiş

Layihənin bölmələri üzrə ümumi irəliləyiş

İşçi layihəsinin hazırlanması

MTT/Satınalma

Podrat işləri

Material təchizatı – hazırlama və çatdırılma

Tikinti işləri

Ümumi irəliləyiş faizi

Polipropilenin ilk sınaq istehsalı

Fevralın 27-də SOCAR-ın prezidenti Rövnaq Abdullayev və şirkətin vitse-prezidentləri "SOCAR Polymer" zavodunu görmək və işlərin gedişi ilə birbaşa tanış olmaq məqsədi ilə "SOCAR Polymer"-in SKSP-də yerləşən istehsalat meydançasına gəldilər. Həmin gün onlar "Azərikimya" İB-ni və işə salmazdan əvvəl aparılan hazırlıq işlərini müzakirə etmək məqsədi ilə Karbamid zavodunu da ziyarət etdilər.

PP zavodunun ətrafındakı avtobus gəzintisi zamanı qonaqlara zavodun müxtəlif bölmələri və onların funksiyaları haqqında məlumat verildi. Sonra onlar ekstruziya qurğusu ilə tanış oldular və burada quraşdırılmış avadanlıq barəsində qısa məlumat aldılar. PP zavodunun Quru bölməsində quru PP ovuntusu müvafiq qatqılarla/komponentlərlə qarışdırılaraq qranulalara çevrilir. Qonaqlar PP qranulalarının istehsal prosesinə tamaşa etməyə dəvət olundular və burada polipropilen kütləsinin ekstruziya qurğusu vasitəsi ilə "spagetti" formasına salınması, qranulalar formasında kəsilməsi, qurudulması və soyudulması prosesini müşahidə etdilər. Sınaq üçün aparılmış işə salınmanın məqsədi PP zavodunun Quru bölməsinin istismara verilməsi və işlək vəziyyətdə olub-olmadığının yoxlanılmasından ibarət idi.

Sınaq uğurla həyata keçirildi və SOCAR-ın rəhbərliyi nümayiş etdirilmiş işlər barədə müsbət rəy bildirdi. Ziyarət nəticəsində SOCAR rəhbərliyi onlara nümayiş etdirilmiş işlərin gedişindən və vəziyyətindən razı qaldıqlarını bildirdilər.

Bu mühüm mərhələdə əldə edilmiş nailiyyətləri qeyd edərkən "SOCAR Polymer", "Fluor", "Kinetics Technology"

və subpodratçılar da daxil olmaqla ümumi işə öz töhfələrini vermiş bütün kollektivlərə təşəkkür bildirildi. Sahə ziyarəti başa çatdıqdan sonra "SOCAR Polymer" şirkətinin müvafiq şöbələrinin nümayəndələri zavodların tikintisinin uğurla başa çatıb istismara verilməsi üçün yerinə yetirilmiş tapşırıqlar barəsində təqdimatlar etdilər. Həmin təqdimatlar SOCAR rəhbərliyinin nümayəndələrinə yaxşı təəssürat bağışladı və ziyarətin gündəliyi uğurla başa çatdı.

Anbarda mexaniki-montaj işləri başa çatdırıldı

“SOCAR Polymer” şirkətinin PP zavodunda yerləşən Yekun məhsul anbarı (YMA) ümumi anbarlama sahəsinin bir hissəsidir. Torbalara doldurulmuş və paletlərə yığılmış PP və YSPE qranulları yüklənib müştərilərə göndərilənə qədər burada saxlanılır.

Anbarın uzunluğu 176 m, eni 84 m, sahəsi isə 15000 m² təşkil edir. Bu – üstü örtülü və ətrafı divarla hörülmüş geniş bir sahədir. Burada qranulları istənilən müddət ərzində saxlamaq üçün optimal şərait yaradılmışdır. Tikinti işləri tamamilə başa çatmış və anbar “SOCAR Polymer”ə təhvil verilmişdir. Anbarın binası metal konstruksiyalardan quraşdırılmış və “sendviç” tipli

panellərlə üzlənmişdir. Anbar qabaqlayıcı yanğınsöndürmə, təbii və süni havalandırma, yükləmə/boşaltma platformaları, habelə elektrik təminatı (ışıqlandırma və torpaqlama) sistemləri ilə təchiz edilmişdir. Təbii havalandırma divarlardakı jalüzlər və damda quraşdırılmış 90 yönəldici deflektor vasitəsi ilə təmin edilir. Həmin jalüzlər və deflektorlar anbarın daxilindəki işlənmiş havanı mexaniki üsulla bayıra çəkir və beləliklə də hava dövriyyəsinə təmin edir.

Yekun məhsul anbarı hal-hazırda “Tecnimont” şirkəti tərəfindən işlənib hazırlanmaqda olan Anbar idarəetmə sistemi (AİS) vasitəsi ilə idarə olunacaq. AİS sistemi paletlərin etiketlenməsi

və anbarlanması üçün nəzərdə tutulan avtomatlaşdırılmış bir sistemdir. Bu sistem aşağıdakıları təmin edir:

- zavodun istehsal etdiyi məhsullar haqqında real vaxt rejimində məlumatların əldə edilməsini və anbar təsərrüfatının aparılmasını;
- məhsulların xarakteristikalarının və digər parametrlərin məlumat bazasına daxil edilməsini;
- anbar daxilində tələb olunan konkret məhsulların yerlərinin rahatlıqla müəyyən edilməsini; və
- sifarişçiyə çatdırılması tələb olunan məhsulların rahatlıqla tapılıb saxlandığı yerlərdən götürülməsini.

Anbar ərazisində yük maşınları və dəmir yolu vaqonları üçün nəzərdə tutulan iki yükləmə sahəsi yerləşir. Həmin sahələrin hər birinin bir neçə çıxış qapısı vardır. Torbalama/qablaşdırma binasında və Məhsul anbarında işləyən bütün çəngəlli yükləyicilər (elektrokarlar) AIS sistemi ilə əlaqəli fəaliyyət göstərir. Anbarın mərkəzində yüklənmiş paletlərin saxlanması üçün sahə ayrılmışdır. Həmin sahə elektrokarların hərəkət etməsi üçün nəzərdə tutulan dəhlizlər vasitəsi ilə "adalara"

bölmüşdür. Boş taxta paletlər isə hazır məhsul anbarından kənarda ayrıca anbarda saxlanılacaq. Anbarın idarəetmə ofisi Torbalama/qablaşdırma binasında yerləşəcək. Daxil olan bütün sifarişlər və AIS sistemində aid bütün məlumat AIS-in kompüterində cəmləşəcək. AIS sisteminin proqram təminatı həm növbələr, həm də sətirlər üzrə avtomatik olaraq "Excel" formatında hesabatların hazırlanmasını və onların məlumat bazasında saxlanmasını və ya sistemdən kənar bərk "USB" disklərə ötürülməsini təmin edə bilməlidir.

Anbar qabaqlayıcı yanğınsöndürmə, təbii və süni havalandırma, yükləmə/boşaltma platformaları, habelə elektrik təminatı (ışığılandırma və torpaqlama) sistemləri ilə təchiz edilmişdir.

Yanğın siqnalizasiyası sistemi istismara verildi

“SOCAR Polymer” şirkətinin SƏTƏM şöbəsinin kollektivi yüksək fəaliyyət göstəriciləri əldə etmişdir

2018-ci ilin fevral ayının ortalarında PP/YSPE zavodlarının yanğın siqnalizasiyası sisteminin qoşulması və rayon Yanğınsöndürmə stansiyası tərəfindən istismara qəbul edilməsi həyata keçirildi.

PP zavodunda, əlaqədar obyektlərdə və ümumzavod təsərrüfatında quraşdırılmış yanğından aktiv mühafizə sistemi, habelə alovlanmanın və qaz sızıntılarının aşkar edilməsi sistemlərinin və avadanlığının konstruksiyaları EPC Podratçısı (“Maire Tecnimont” şirkəti) tərəfindən təqdim edilmiş Yanğınsöndürmə sisteminin Ümumi Spesifikasiyalarında təsvir edilmişdir.

PP/YSPE zavodları 13 sektora bölünmüşdür. Nəzarət-dispetçer otağını yanğın barədə dərhal xəbərdar etmək və monitorlardakı yanıb-sönən siqnallar vasitəsi ilə baş verən yanğının yerini asanlıqla müəyyən etmək məqsədi ilə hər sektor ayrıca sirenalar/səs siqnalları və yanıb-sönən işıqlarla təchiz edilmişdir. Beləliklə, yanğın baş verdikdə qəbul edilən həyəcan

siqnalı Nəzarət-dispetçer otağındakı monitordan avtomatik olaraq təqribən 700 metrlikdə yerləşən yanğınsöndürmə stansiyasına ötürülür. Stansiyada yerləşən yanğınsöndürmə briqadası AR Fövqəladə Hallar Nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən çevik hərəkət bölməsidir. Bu yanğınsöndürmə briqadası SKSP-nın bütün rezidentlərinə, habelə yaxındakı Sumqayıt yaşayış bölgələrinə xidmət göstərir.

Uzunluğu 700 metrdən artıq olan magistral yanğın siqnalizasiyası kabelinə 13 ədəd daha kiçik diametrlilik kabel qoşulmuşdur. Bu kabellər zavodda potensial yanğın təhlükəsinə məruz qala bilən hər bir sektora çəkilmişdir. Kabellərin quraşdırılması “SOCAR Polymer” layihəsinin PMC kollektivinin nəzarəti altında 45 gün ərzində həyata keçirildi. Bu işi “Vertex Ltd” adlı Azərbaycan şirkəti yerinə yetirdi. Göstərdiyi xidmətlərə və praktiki təcrübəsinə beynəlxalq səviyyədə yüksək tələbat olan həmin şirkətin elektrotexnika, sənaye təyinatlı inşaat və fiber-optik kabellərin çəkilməsi sahəsində 15 illik təcrübəsi vardır.

PP və YSPE zavodlarının tikintisi zamanı "SOCAR Polymer" şirkəti mahiyyət etibarını ilə çox ciddi olan SƏTƏM standartları tətbiq etmişdir. Həmin standartlar beynəlxalq arenada tanınmış lisenziya təminatçıların ("LyondellBasell" və "INEOS" şirkətləri) şirkətimizin sərəncamına verdikləri polimer istehsalı texnologiyalarına, habelə Azərbaycan Respublikasında kimya müəssisələri üçün işlənilib hazırlanmış müvafiq məcəllə və normativ aktların (məs., Azərbaycan Respublikasının Yanğın Təhlükəsizliyi haqqında Qanunu, Təhlükəli Materiallar Məcəlləsi və s. kimi) tələblərinə əsaslanır.

Tez alovlanan materialların daşındığı müxtəlif texnoloji sahələr arasındakı və ya təhlükəli avadanlıqla potensial alovlanma mənbələri arasındakı hərəkət məsafələri kimi bir çox vacib amil SƏTƏM spesifikasiyalarında nəzərə alınmışdır. Həmin məsafələr partlayış, yanğın və toksik maddələrin havaya püskürməsi ehtimalını minimuma endirmək baxımından müvafiq qaydada müəyyən edilmişdir. Zavodun ərazisində geniş yollar çəkilmiş və nəqliyyatın əraziyə rahat və cəld giriş-çixışını təmin etmək üçün geniş "ciblər" ayrılmışdır. SƏTƏM sistemində saatda 1400 m³ həcmində yanğınsöndürmə suyunun təmin edilməsi və sahədə 5600 m³-lik (və ya 4 saatlıq su ehtiyatı olan) iki bölməli yanğınsöndürmə hovuzunun mövcud olması da nəzərdə tutulur.

Bundan əlavə, yanğına davamlı qapılar iki saat ərzində alovun təsirinə dözə bilər; metal sütunların və digər konstruksiya elementlərinin üzərinə iki saat alova davam gətirə bilən qoruyucu qat tətbiq edilir. Alovlanma bilən buxarın binaların içinə çəkilməsinin qarşısını almaq üçün hava mənfəzlərinin ventilyasiya sistemi təhlükəsiz zonada yer səviyyəsindən 7,5 m hündürlükdə yerləşdirilmişdir.

Yanğın halında operatorlara zavodu təhlükəsiz qaydada dayandırmağa və müntəzəm təxliyə/xilasətmə əməliyyatlarını qaydada həyata keçirməyə imkan vermək üçün Nəzarət-dispetçer otağı alova və partlayışa davamlı konstruksiya əsasında layihələndirilmişdir. Sahədə tamamilə avtonom surətdə fəaliyyət göstərə bilən obyektlər mövcuddur. Həmin obyektlər sistemin qəza halında normal fəaliyyət göstərməsi, habelə personalın həyati funksiyalarının təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulur.

Yuxarıda qeyd edilənlər SƏTƏM sisteminin azaltmağa çalışdığı potensial təhlükələrin sadəcə "qısa" bir siyahısıdır. SƏTƏM-in qarşısında duran əsas məqsəd qəza risklərinin minimuma endirilməsindən, habelə personal, ətrafda yaşayan əhali və ekologiya üçün maksimal dərəcədə təhlükəsiz şərait təmin etməkdən ibarətdir.

“Məktəbliləri ruhlandırmaq” layihəsi çərçivəsində məktəblilər ilə yeni görüşlər

Bu ilin yanvar ayında “SOCAR Polymer” şirkətinin irəli sürdüyü “Məktəbliləri ruhlandırmaq” layihəsi çərçivəsində Bakı məktəblərinin 7-ci sinif şagirdləri ilə kimya mövzusunda keçirilən görüşlər fevral ayında da davam etdirildi.

273 sayılı dövlət orta məktəbi

Fevralın 8-də layihə qrupu Bakının Qaradağ rayonundakı 273 sayılı dövlət orta məktəbinə etdiyi ziyarət zamanı 7a və 7c siniflərində oxuyan şagirdlərlə görüşüb kimya elmi və onun gündəlik həyatda oynadığı rol haqqında maraqlı müzakirələr apardı.

Üzvi və qeyri-üzvi kimyəvi maddələr arasındakı fərq, kimyanın gündəlik həyatımızda rolu, ətrafımızda və insan orqanizmində hər an baş verən müxtəlif kimyəvi reaksiyalar və digər bu kimi maraqlı mövzular asanlıqla uşaqların diqqətini cəlb etdi. Bütün bu misallar uşaqlara sübut etdi ki, çoxsaylı kimyəvi reaksiyalar gündəlik həyatımızda hər an baş verir. Uşaqlar polimerlərin gülləkeçirməz jiletlərdə istifadə edilmək üçün kifayət qədər möhkəm olması, ətrafımızdakı bir çox əşyanın təbii və ya sintetik polimerlərdən hazırlanması, ağ fosforun hava ilə təmasa girdikdə alovlanması, habelə sinirlərin beyinə ötürdüyü siqnalların da kimyəvi proseslər sayəsində

yarlanması barədə məlumat əldə etdilər. Sual-cavab zamanı Cavidan Rəhmanov, Murad Bayramov, İsmayıl Həsənzadə və Emil İsrəfilov havanın, torpağın və oyuncaqların kimyəvi tərkibləri, habelə kimyəvi transformasiyaların arxasında hansı proseslərin dayandığına dair verilən suallara fəal surətdə cavab verdilər. Təqdimatçılar uşaqları savadlı olmaq və Azərbaycanda elmin və sənayenin inkişafına öz töhfələrini vermək üçün bütün tədris fənlərini yaxşı mənimsəməyə çağırdılar.

Kimyaya olan həvəslərini şagirdlərlə paylaşan məzunların iştirakı ilə keçirilmiş bu maraqlı görüş haqqında bir xətirə olaraq təqdimatdan sonrakollektiv şəkillər çəkildi.

Layihə qrupu bu tədbirin təşkilində göstərdikləri köməyə görə məktəbin direktoru Zenfira Abdullayevaya, kimya müəllimi Leyla Məmmədovaya və laborant Xumar Bəndəliyevaya öz minnətdarlığını bildirir.

Azərbaycan Britaniya Kolleci

28 fevral tarixində layihə qrupu Azərbaycanda fəaliyyət göstərən və ingilis dilində Kembric standartları səviyyəsində orta məktəb təhsili verən Azərbaycan Britaniya Kollecinin (ABC) qonağı oldu.

40-dan artıq uşaq kollecin kiçik konfrans otağında topladılar. Onlar elektron təqdimata maraqla qulaq asaraq çox sayda suallar verdilər və görüşün ilk dəqiqəsindən böyük fəallıq nümayiş etdirərək sual-cavab mərhələlərində və müzakirələrdə həvəslə iştirak etdilər. Suallar kimya elminin şən və əyləncəli tərəfləri ilə bağlı idi. Mövzulara gündəlik həyatda, təbiətdə və insan orqanizmində, məişətdə və sənayedə rast gəldiyimiz müxtəlif kimyəvi proses və reaksiyaların şərhi daxil edilmişdi. Uşaqlar fəal olduğuna və söhbətə həvəslə qatıldıklarına görə bir saatlıq təqdimat iki saat davam etdiyinə baxmayaraq, hər mövzu ilə maraqlanan uşaqlara tamaşa etmək həm müəllimlərə, həm də qonaqlara xoş oldu.

Layihə qrupu bu təhsil müəssisəsinin yetirmələri ilə gələcəkdə də yeni görüşlər keçirmək ümidi ilə məktəbdən ayrılaraq, layihəyə dəstək olmuş məktəb nümayəndələrinə, o cümlədən Baş Meneceri Ələkbər Ələkbərova və Orta Təhsil bölməsinin Müdiri Cill Kouiyə böyük minnətdarlığını bildirdi.

“Məktəbliləri ruhlandırmaq” layihəsinin ideyası Prezident İlham Əliyevin 26 dekabr 2014-cü ildə imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramının” Tədbirlər Planından götürülmüşdür. Həmin Proqramın əsas məqsədləri arasında “İnsan resurslarının yaxşılaşdırılması və elmin inkişafı” (Maddə 5.4) və “Təhsil müəssisələrində kadrların inkişafı proseslərinin iş bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması” (Maddə 5.4.5) kimi vacib məsələlər də var. Bu dövlət proqramı

“Məktəbliləri ruhlandırmaq” layihəsinin ideyası Prezident İlham Əliyevin 26 dekabr 2014-cü ildə imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramının” Tədbirlər Planından götürülmüşdür.

çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinə tapşırılmış və özəl sənaye şirkətlərinin bu tədbirlərə cəlb edilməsi barədə göstəriş verilmişdir.

Dövlət Proqramının icrası prosesinə öz töhfəsini vermək üçün “SOCAR Polymer” şirkətinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi öz təşəbbüsü ilə Təhsil Nazirliyinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Məktəblilərə daha güclü təsir bağışlamaq üçün layihə qrupu qərar verdi ki, məktəblilərlə görüşü onlara yaşca ən yaxın olan gənc təcrübəçilərimiz Sevinc Qafarlı və Nizam Zahidli keçirsinlər. Yüksək imtahan nəticəsi ilə universitetə qəbul olunmuş və 21 yaşında “SOCAR Polymer” şirkətinə kiçik mühəndis-texnoloq vəzifəsinə qəbul olunmuş bu gənclər məktəblilər üçün yaxşı nümunədir.

İlkin plana əsasən, “Məktəbliləri ruhlandırmaq” layihəsi yaxın aylarda Bakının Qaradağ və Yasamal rayonlarında yerləşən daha 2 dövlət məktəbində keçiriləcək.

İstehsalat təlimləri

“SOCAR Polymer” şirkətinin istismar/tekniki xidmət/laboratoriya personalı üçün ölkə daxilində və xaricdə istehsalat təlimləri təşkil olunaraq keçirilir. İstehsalat təlimləri PP zavodunda quraşdırılmış müxtəlif növ avadanlıq və qurğulara göstərilən texniki xidmətin, habelə istismar qaydalarının incəliklərini əhatə etməklə, nəzəri bilikləri genişləndirmək və praktiki bacarıqları artırmaq məqsədini daşıyır. Təlimlər “Tecnimont”, “SOCAR Polymer” və “Fluor” şirkətləri tərəfindən təşkil edilir və təchizatçı şirkətlərin xaricdə yerləşən müəssisələrində və ya Azərbaycanın müvafiq qurumlarında keçirilir.

Fevral ayında “SOCAR Polymer” işçilərinin iştirakı ilə xaricdə keçirilmiş təlimlər aşağıdakılardır:

XARİCDƏ KEÇİRİLMİŞ TƏLİMLƏR

Təlim mövzusu	Şirkət/Ölkə	Müddəti	Tarixlər	İştirakçılar
Elektrotexnika: AG/OG paylayıcı qurğular	ABB Berqamo, İtaliya	8 gün	8 - 16 fevral	3 elektrotexnik
Alovlanmaların və qaz sızıntılarının aşkar edilməsi və siqnalizasiya sistemləri	SAFCO Milan, İtaliya	2 gün	12 – 13 fevral	1 NÖC supervayzeri, 2 NÖC texniki
Paylanmış nəzarət sistemi (DCS sistemi)	“YOKOGAWA” Banqalor, Hindistan	3 həftə	19 fevral – 9 mart	4 növbə supervayzeri, 1 NÖC supervayzeri, 3 DCS texniki, 3 NÖC texniki və 4 operator
İstehsalatda təlim proqramı	UZBEKNEFTGAZ Karşı, Özbəkistan	3 həftə	19 fevral – 9 mart	3 torbalama növbəsi supervayzeri, 2 təhlilçi texnik, 4 texnik-laborant, 7 operator və 1 böyük texnik-laborant
Soyuducu aqreqat	“MAYEKAWA ITALIA S.R.L.” Bolonya və Ravenna, İtaliya	5 gün	26 fevral - 02 mart	mexanika-montaj işləri üzrə 2 supervayzer, mexanika-montaj işləri üzrə 2 texnik və 2 mühəndis-texnoloq

SOCAR Polymer zavodunda keçirilmiş təlimlər

“Tecnimont” şirkəti ilə imzalanmış EPC müqaviləsində nəzərdə tutulduğu kimi, 28 avqust tarixindən etibarən “KT-Kinetics Tecnology” şirkəti hər gün təlimlər keçirmişdir. Təlimlərin 2017-ci ilin avqust ayından 2018-ci ilin fevral ayının ortalarına qədər davam edəcəyi planlaşdırılmışdır. Zavodun bütün istismar aspektlərini əhatə edən bu geniş təlim proqramı çərçivəsində təlimlərin həm auditoriyalarda (cəmi 480 saat), həm də bilavasitə iş yerlərində (cəmi 1500 saat) keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Auditoriya təlimləri ofis otağı şəraitində müxtəlif mütəxəssis və təchizatçıların rəhbərliyi altında keçirilir. İş yerlərində təcrübəli texniklərin rəhbərliyi altında keçirilən təlimlər isə “SOCAR Polymer”də

çalışan operatorların tam hazırlanması və zavodun effektiv surətdə istismar edilməsi məqsədilə zavod sahəsində keçirilir. Təlimlər əsas dörd fəaliyyət kateqoriyasına təsnif olunmuşdur: elektrotexnika, NÖC, mexaniki hissə və istismar. Belə təlimlər “SOCAR Polymer” şirkətinin personalına avadanlığın istismar prinsiplərini daha yaxşı başa düşməyə imkan verir və onlara nasazlıqların aradan qaldırılması qaydaları, habelə əsas texniki xidmət növləri haqqında daha ətraflı məlumat çatdırır.

Fevral ayında sahədə keçirilmiş bezi təlimlər haqqında daha ətraflı məlumat aşağıdakı cədvəldə verilir:

Təlimin mövzusu	Müddəti	Keçirildiyi tarixlər	İştirakçılar
Təzyiq altında olan tutumlarla işləmək qaydaları	1 gün	6 fevral	9 operator
		7 fevral	3 supervayzer və 7 operator
		14 fevral	1 SƏTƏM qrup rəhbəri, 1 SƏTƏM mütəxəssisi, 1 SƏTƏM müşaviri və 7 operator
		15 fevral	4 SƏTƏM mütəxəssisi və 3 operator
Oturacaq kəmərlərindən istifadə qaydaları	1 gün	27 fevral	27 operator, 6 elektrotexnik, 1 böyük təhlilçi-laborant, 1 mühəndis-laborant, 17 təhlilçi-laborant və 1 məhsul torbalama işləri üzrə supervayzer
		28 fevral	19 operator, mexanika-montaj işləri üzrə 4 supervayzer, 1 texniki xidmət supervayzeri, 3 növbə supervayzeri, 6 elektrotexnik və 26 texnik-mexanik

Texnoloji təhlükəsizliyin ilkin təftişi keçirildi

Texnoloji təhlükəsizliyin ilkin təftişinin məqsədi (PSSR) yeni emal/istehsal müəssisəsi və ya qurğusu işə salınmazdan (istismara verilməzdən) əvvəl həmin müəssisənin və ya qurğunun ilkin layihəyə və ya istismar konsepsiyasına uyğun gəlib-gəlməməsini yoxlamaqdan, habelə işçi layihənin hazırlanması və tikinti zamanı daxil edilən dəyişikliklərlə bağlı istənilən potensial təhlükənin aşkar edib yenidən qiymətləndirməkdən ibarətdir. Başqa sözlə desək, belə təftiş texnoloji qurğuların/bölmələrin “işə salınmaya hazır” vəziyyətində olub-olmamasını aşkar etmək üçün aparılır. PSSR təftişi zamanı texnoloji proseslərin SƏTƏM aspektləri yoxlanılır. Həmin yoxlama mexaniki-montaj işlərinin axıra çatmasına az qaldıqda (yeni, həmin işlər təqribən 90-95% başa çatdıqda) və sahəyə kifayət qədər rahat giriş təmin olunduqda həyata keçirilir. Yüksək dərəcədə təhlükəli kimyəvi maddələrdən istənilən biri texnoloji prosesə daxil edilməzdən əvvəl PSSR qrupunun təftiş nəticəsində verdiyi tövsiyələr tətbiq edilməlidir. PSSR təftişi nəticəsində təsdiqlənməlidir ki:

- inşaat işləri və avadanlıq layihə spesifikasiyalarının tələblərinə cavab verir;
- təhlükəsizlik texnikası, istismar, texniki xidmət və qəza prosedurları işlənib hazırlanmışdır və müvafiq tələblərə cavab verir;

12-15 fevral tarixləri arasında lisenziya verən şirkət “LyondellBasell”, EPC podratçısı “Tecnimont S.p.A.”, zavodun sahibi “SOCAR Polymer” və PMC podratçısı “Fluor” şirkətlərinin nümayəndələrindən ibarət olan PSSR qrupu “SOCAR Polymer”-in PP zavodunda texnoloji təhlükəsizliyin ilkin təftişini həyata keçirdi.

- yeni qurğularda aparılan texnoloji proseslərlə bağlı təhlükələrin təhlili aparılmışdır və işə salınmazdan əvvəl müvafiq tövsiyələr verilmiş/tətbiq edilmişdir; habelə
- istismar prosesində iştirak edən hər bir işçi müvafiq təlim keçmişdir.

Təftiş nəticəsində PSSR qrupu müsbət rəy ifadə etdi və işə salınmazdan əvvəl PP zavodunda tətbiq edilməsi zəruri olan bir neçə tövsiyə verdi.

“SOCAR Polymer” potensial sifarişçi şirkətlərlə danışıqlarda

Fevralın 6-da Nazirliyin nəzdində fəaliyyət göstərən İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu, “Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC və “SOCAR Polymer” MMC-nin birgə təşkilatçılığı ilə “Sənayedə yerli xammala əsaslanmaqla idxalı əvəz edən istehsalın genişlənməsi” mövzusunda konfrans keçirildi. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi ilə təşkil edilmiş həmin tədbirdə sahibkarlar, mütəxəssislər, habelə dövlət və elmi-tədqiqat qurumlarının nümayəndələri iştirak etdilər.

İqtisadiyyat nazirinin müavini Niyazi Səfərov sənayenin modernləşdirilməsi və qeyri-neft sektorunun şaxələndirilməsi ilə bağlı sistemli tədbirlərin uğurla həyata keçirilməsini qeyd etdi. Eyni zamanda, nazir müavini yerli istehsalın dəstəklənməsi məqsədi ilə yerli xammaldan səmərəli istifadənin əhəmiyyətini vurğuladı. O, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən “SOCAR Polymer”-in zavodlarında istehsal ediləcək məhsulların gələcək satışı haqqında potensial sifarişçilərlə müvafiq danışıqların aparıldığını bildirərək dedi: “15 şirkətlə danışıqlar aparılır və güman edilir ki, bu rəqəm gələcəkdə daha da artacaq. Nəticə etibarlı ilə, polimerlərə olan tələb 50000 tona çatmışdır”.

“Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı” MMC-nin direktoru Nazim Talıbov Parkın fəaliyyəti barədə məruzə etdi.

Bakı Dövlət Universitetinin Fizika Problemləri İnstitutunun aparıcı elmi işçisi Qəzənfər Bayramov ali təhsil müəssisələri ilə sənaye şirkətləri arasında əməkdaşlıq imkanları barədə təqdimatla çıxış etdi.

İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun direktoru professor Vilayət Vəliyev “SOCAR Polymer” MMC-nin ətrafında sənaye klasterlərinin yaradılması məsələlərinə həsr olunmuş təqdimat etdi.

“SOCAR Polymer” MMC-nin Planlaşdırma və əmək göstəriciləri üzrə meneceri Vüqar Aslanov xammalın əhəmiyyəti və istifadə perspektivləri barədə təqdimatla çıxış etdi. O, “SOCAR Polymer”-in Sumqayıtdakı PP və YSPE zavodlarında 2018-ci ilin iyun-dekabr ayları ərzində aparılmış inşaat işlərinin vəziyyəti barədə və PP və YSPE sortlarından istehsal oluna bilən məhsullar haqqında iştirakçılara məlumat verdi.

Tədbirin sonunda konfrans iştirakçıları sahibkarların verdikləri sualları və qaldırdıqları məsələləri müzakirə

“15 şirkətlə danışıqlar aparılır və güman edilir ki, bu rəqəm gələcəkdə daha da artacaq. Nəticə etibarlı ilə, polimerlərə olan tələb 50000 tona çatmışdır”.

etdilər. Belə ki, sahibkarlar konkret olaraq PP və YSPE sortlarından xammal kimi istifadə edərək məhsul istehsal etmək üçün tələb olunan texnologiyalar barədə suallar verdilər. Suallara cavab olaraq V.Aslanov bildirdi ki, “SOCAR Polymer” şirkəti müxtəlif polimer sortlarından məhsul istehsalının təfəsilatları və biznesin inkişafı üçün alternativ əlavə imkanlar daxil olmaqla sahibkarlara müəyyən məsələlər üzrə texnoloji baxımdan dəstək və məsləhət verməyə və bu prosesə öz mühəndislərini cəlb etməyə hazırdır. Bundan əlavə, zavodların işə salınması tarixi və “SOCAR Polymer”-in bu il istehsal edəcəyi polimer sortları barədə, habelə bir sıra digər sual verildi və cavablandırıldı.

Konfrans “SOCAR Polymer”lə sahibkarlar arasında əlaqənin və qarşılıqlı anlaşmanın yaranması baxımından məhsuldar və səmərəli keçdi.

MDMİ-nun nümayəndə heyəti “SOCAR Polymer” zavodunu ziyarət etdi

21-26 fevral tarixləri arasında Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun (MDBMI) nümayəndə heyəti, habelə Biznes və Beynəlxalq Kompetensiya Məktəbinin “Beynəlxalq neft-qaz biznesi” adlı MBA proqramı çərçivəsində təşkil olunmuş səyyar tədris seminarının iştirakçıları Bakıda səfərdə oldular.

İnstitutun prorektoru A.Malginin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinə Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı Ticarət nümayəndəsi və MDBMI-nun Təbii sərvətlərin istifadəsi və ekologiya ilə bağlı beynəlxalq kompleks problemləri kafedrasının müdiri R.Əliyev, Biznes və Beynəlxalq Kompetensiya Məktəbinin direktoru A.Mirzoyeva və “Beynəlxalq neft-qaz biznesi” adlı MBA proqramının elmi rəhbəri M.Belova daxil idi.

Bu MBA proqramının 22 tələbəsi arasında menecerlər, habelə neft, qaz, maliyyə və investisiya sektorlarında Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstanda fəaliyyət göstərən şirkətlərinin sahibləri, habelə “Gazpromneft”, “KazMunayGas”, “VYGON Consulting”, “Varyeganneft”, “Gazprom Automation”, “PromResurs”, “WingsOil” və bəzi digər şirkətlərin də nümayəndələri var idi.

Səfər zamanı MBA proqramının tələbələri Azərbaycanda fəaliyyət göstərən ən müasir şirkətlərin neft, logistika, enerji daşımaları və istehsal infrastrukturunu ilə tanış oldular. Onlar həmçinin müxtəlif məruzələr dinlədi və Azərbaycan müəssisələrinin başçıları və Bakıdakı aparıcı

universitetlərin rektorları və professor-müəllim heyətləri ilə qeyri-rəsmi görüşlərdə iştirak etdilər.

Səfərin və səyyar seminarın belə zəngin proqramı MDBMİ-nun azərbaycanlı məzunlarının assosiasiyası, Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı Ticarət nümayəndəliyi, SOCAR şirkəti və Atəşgah sığorta şirkətinin dəstəyi ilə hazırlanmışdı.

“SOCAR Polymer” şirkətinin Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yerləşən zavodlarına edilən ziyarət üç günlük proqramgündəliyinin əlamətdar hissəsinə çevrildi. Zavoda ziyarət zamanı “SOCAR Polymer” MMC-nin Baş Direktoru F.Cəfərov “SOCAR Polymer” layihəsi haqqında təqdimat etdi. Şirkətin əldə etdiyi uğurların tarixçəsinə həsr edilmiş həmin təqdimat plastik materiallar bazarının icmalı və polimer zavodları layihəsinin müxtəlif aspektlərinin təfəsilatlı təsviri ilə müşayiət olundu. SOCAR-ın istehsalat zənciri, layihələrin maliyyələşdirmə prinsipləri və kontrakt sxemi, habelə layihə üzrə artıq yerinə yetirilmiş işlərinin həcmi haqqında məlumat verildi. Təqdimatdan sonra keçirilən müzakirələr zamanı F.Cəfərov şirkətin praktiki təcrübəsindən misallar çəkdi. Bundan sonra nümayəndə heyəti zavodla tanışlıq turuna çıxdı.

Bakı bir daha MDBMİ nümayəndələrinə öz qonaqpərvərliyini nümayiş etdirdi. İnstitutun nümayəndə heyəti müasir Azərbaycanın banisi və MDBMİ-nun böyük dostunun xatirəsinə hörmət əlaməti olaraq Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdi və əkilər qoydu.

“Caspian European Club” baş icraçı direktorlar üçün işgüzar nahar təşkil etdi

Fevralın 21-də “SOCAR Polymer” şirkəti “Caspian Business Club”-un baş icraçı direktorlar üçün təşkil etdiyi işgüzar naharda iştirak etdi. Həmin tədbirə Xəzər Regionunda biznes, bank və sənaye sektorlarında fəaliyyət göstərən təşkilatları təmsil edən 140 yüksək səviyyəli rəsmi şəxs və nümayəndə qatıldı.

Öz giriş sözündə İqtisadiyyat Nazirinin Müavini Sahil

Babayev əlverişli investisiya iqliminin yaradılması, dövlət və özəl sektorlar arasında uzunmüddətli əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi və müxtəlif sektorlarla tənzimləyici qurumlar arasında daimi dialoqa dəstək verilməsi istiqamətində Azərbaycan hökumətinin göstərdiyi səyləri xüsusilə qeyd etdi.

“Caspian European Club”-un Baş icraçı direktoru Telman Əliyev öz növbəsində Kluba dəstək verdiklərinə və üzvlüklərini davam etdirdiklərinə görə iştirakçılara təşəkkürünü bildirdi. T.Əliyev “SOCAR Polymer” də daxil olmaqla Kluba daim dəstək verən üzvlərə Təşəkkürnamələr təqdim etdi. Şirkətimizin adından mükafatı Baş Direktorun Müavini Fuad Əhmədov qəbul etdi.

Sonra T.Əliyev tədbir iştirakçılarını aprelin 18-də keçiriləcək 5-ci Beynəlxalq Xəzər Enerji Forumunda iştirak etmək üçün Tbilisiyə dəvət etdi. Həmin forum Azərbaycan və Gürcüstan hökumətlərinin patronajı altında keçiriləcək.

Forumun açılış mərasimində Gürcüstanın Baş Naziri Giorgi Kvirikaşvilinin salamlama nitqi ilə çıxış edəcəyi gözlənilir.

“Caspian European Club”, “Caspian Energy Club” və ya “CEIBC” kimi də tanınan “Caspian Business Club” mənzil-qərargahı Bakıda yerləşən bir regional təşkilatdır. Bu təşkilat öz sıralarında əsasən Xəzər, Qara, habelə Baltik dənizləri regionlarında biznes qurmuş və ya biznes qurmaqda maraqlı olan 5000-dən artıq şirkəti birləşdirir. Həmin şirkətlər 70 ölkəni təmsil edir.

Regionun iri neft və qaz şirkətləri tərəfindən dəstəklənən bu təşkilat 2002-ci ildə “Caspian Energy International Media Group”-un təşəbbüsü ilə yaradılmışdır və sədrliyi Prezident İlham Əliyevə həvalə edilmişdir.

Təşkilatın missiyası milli və beynəlxalq işgüzar dairələr üçün əməkdaşlıq platforması, şikayətlərin ifadə edilməsi və qabaqcıl təcrübənin paylaşması üçün tribuna, habelə kiçik və orta sahibkarlığın idarə olunması üçün informasiya dəstəyi təklif edən və onlara istiqamət göstərən etibarlı zəmin kimi xidmət etməkdən ibarətdir. Təşkilatın ümdə məqsədi Azərbaycanın biznes ekosistemini dünya səviyyəsində tanımaqdan və ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün neft sənayesindən əldə edilən gəlirlərin bu istiqamətə yönəldilməsindən ibarətdir.

OFFICIAL SUPPORT

CERTIFICATE

OF GRATITUDE TO

SOCAR Polymer LLC

FOR SUPPORT

First Deputy Chairman & CEO
of Caspian European Club

Telman E. Aliyev

APRIL 12, 2017 / BAKU

www.caspianenergyforum.com

Avstriyanın nümayəndə heyəti “SOCAR Polymer” zavodunu ziyarət etdi

21 fevral 2018-ci il tarixində Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında (SKSP) yerləşən “SOCAR Polymer” zavodu Avstriyanın Federal Nəqliyyat, İnnovasiya və Texnologiyalar Nazirliyinin Baş Katibi Andreas Reyhardtın başçılıq etdiyi Avstriya nümayəndə heyətini qəbul etdi. Nümayəndə heyətinə həmçinin nazirliyin əməkdaşları Verner Müllər və Markus Ulman, Avstriya Parlamentinin turizm və ətraf mühit komitələrinin sədrləri, yüksək texnologiyalar və nəqliyyat sektorlarını təmsil edən rəsmi şəxslər, habelə Avstriyanın sənaye və kommertiya şirkətlərinin rəhbərləri də daxil idi. Ziyarət zamanı nümayəndə heyətini AR İqtisad Nazirinin müavini Niyazi Səfərov və SKSP MMC-nin Direktoru Nazim Talıbov, Departament müdiri Elxan Şiriyev, Biznesə dəstək sektorunun mütəxəssisi Ayişə Öməröva və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin mütəxəssisi Rəşad Mehdiyev müşayiət edirdilər.

Sahəyə çatdıqdan sonra qonaqlar vizual tanışlıq məqsədi ilə zavodun ətrafında avtobus turuna çıxdılar. “VIP” zalında qonaqları “SOCAR Polymer” şirkətinin Baş Direktor Müavini Fuad Əhmədov, Maliyyə Direktoru Rauf Quliyev və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin mütəxəssisi İlahə Hacıyeva qarşıladı. Cənab Əhmədov qonaqlara “SOCAR Polymer” şirkətinin tarixçəsi, məqsədləri və fəaliyyət göstəriciləri haqqında ətraflı təqdimat etdi.

Cavab sözündə Andreas Reyhardt Azərbaycanda gedən iqtisadi inkişaf proseslərini yaxından izlədiyini qeyd etdi və iki tərəfli əməkdaşlıq üçün geniş imkanların mövcud olduğunu vurğuladı. Baş Katib həmçinin öz ölkəsinin Azərbaycanla müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq etməkdə maraqlı olduğunu ifadə etdi. Ölkəmizdə yaradılmış sənaye zonalarının əhəmiyyətini qeyd edən Andreas Reyhardt vurğuladı ki, Azərbaycan və Avstriya bu istiqamətdə uğurlu əməkdaşlıq edə bilər. Bununla əlaqədar, Avstriya zəruri texnika və maşın-mexanizmlər, müvafiq təlim və texniki xidmət, habelə texnologiyaların ötürülməsini təklif və təmin edə bilər. Sonra görüş iştirakçıları ölkələrimizin sənaye sektorları

arasında potensial əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə etdilər. Öz növbəsində, cənab N.Səfərov vurğuladı ki, fəaliyyət göstərdikləri bazarları diversifikasiya etmək və milli məhsulların dəyərini artırmaq üçün Azərbaycan şirkətləri təkcə ölkə daxilində deyil, həm də beynəlxalq səviyyədə əməkdaşlıq etməyə hazırdır.

Bir saat davam edən görüşün nəticələrindən razı qalan qonaqlar SKSP-nin ərazisində yerləşən başqa sənaye obyektlərini də ziyarət etdilər.

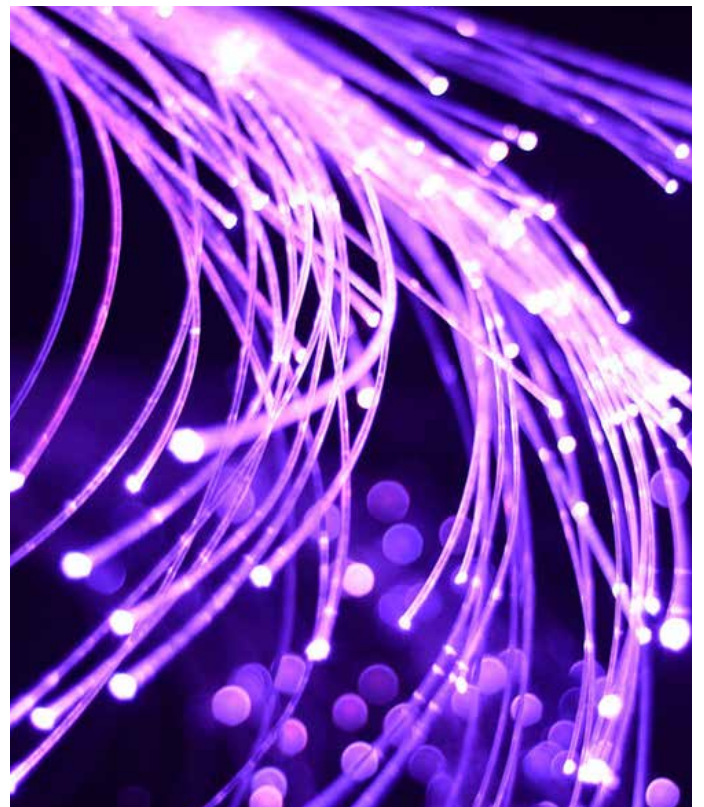
Polipropilenin inşaatda və infrastruktur layihələrində sənaye miqyaslı istifadəsi

Hələ bir müddət əvvəl polipropilen istehsalı polietilen və polivinil xlorid kimi daha populyar iritonajlı polimerlərdən xeyli geri qalırdı. Lakin son zamanlar aşağı istehsal xərcləri, asanlıqla təkrar emal olunması, geniş çeşidli istehsal metodlarına uyğun gəlməsi və sənayedə (xüsusən də inşaat sektorunda və infrastrukturun inkişafı layihələrində) yeni-yeni sahələrdə tətbiq olunması sayəsində polipropilen termoplastiklər arasında ən yüksək artım tempinə nail olmuşdur.

Bəzi bazar tədqiqatçıları polipropilene olan cari qlobal tələbatın təxminən 45 milyon metrik ton həcmində olduğunu təxmin edir və bu göstəricinin 2020-ci ilə qədər təqribən 62 milyon metrik tona çatacağını proqnozlaşdırır. Ən iri polipropilen istehlakçıları sözsüz ki, 30%-lik bazar payına malik olan qablaşdırma müəssisələridir, tikinti materiallarında istifadə edilən polipropilenin həcmi isə təqribən 5 – 6 % təşkil edir. Gəlin axırıncı məqama daha ətraflı nəzər salaq.

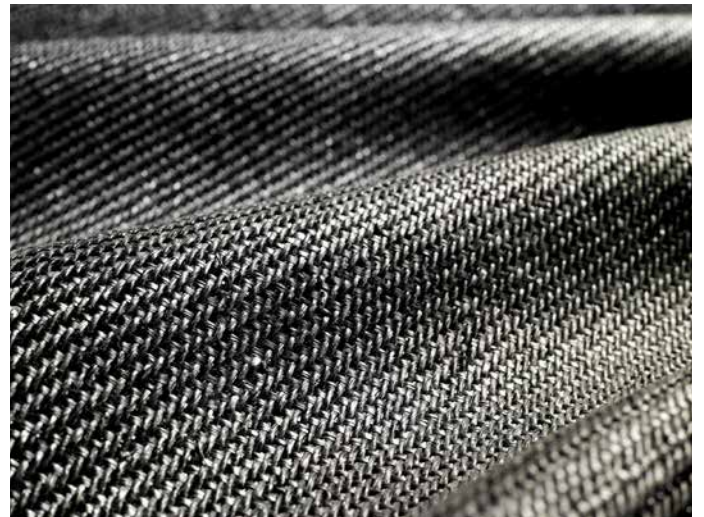
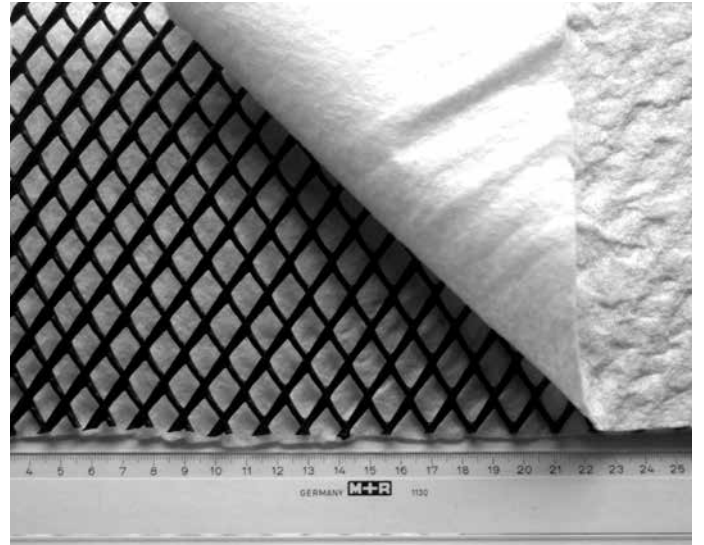
Bəlkə də ən universal polimer olan polipropilen həm plastik kütlə, həm də lif kimi istifadə edilə bilər. Plastik inventar və fittinglər, habelə bərk və möhkəm polipropiləndən hazırlanan borular binalarda suyun paylanması və döşəməaltı isitmə kimi bir sıra kommunal sistemlərdə istifadə edilir. "Yorğunluğa" qarşı son dərəcə dözümlü və elastik olan polipropilen borular mənzil tikintisində və ümumən inşaatda kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi üçün istifadə olunur. "Boru içində boru" texnologiyaları və ya termal örtüklü borularının istismar ömrü

70 ildən artıqdır. Polipropilendən hazırlanan kommunikasiya xətləri və profillər ekoloji layihələrin işlənilib hazırlanmasında, habelə binaların görünüşünün dəyişdirilməsində istifadə olunan mühüm elementə çevrilmişdir. Ucuz, tez və rahat quraşdırılan polipropilen elementlər hazır komponentlərdən əlverişli qiymətli evlər quraşdırmağa imkan verir. Eyni zamanda, polipropilendən hazırlanan kompleks kommunal şəbəkə və sistemlərlə təchiz edilən və enerjiyə qənaət edən innovativ binalarda istifadə olunur. Belə binaların inşasında polipropilen tikinti sektorunun qabaqcıl seqmentlərinin mühüm tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Ekoloji mühəndislik və ekoloji layihələrdə geniş tətbiq edilən qeyri-toxunma membran parçalarda və geotekstil materiallarda da lifli polipropilendən istifadə olunur. Geosintetik materiallar əsasən separasiya, drenaj, bərkətmə, kipləşdirmə, mühafizə və s. kimi əsas funksiyaları yerinə yetirir. Ekstremal temperaturlar daxil olmaqla müxtəlif növ təsirlərə davam gətirən həmin materiallar geoşəbəkələr, geotorlar və s. kimi müxtəlif təyinatlı konfigurasiyalarda istifadə oluna bilər. Geotekstil materiallar infrastruktur layihələrində (məsələn, magistral yolların, dəmir yollarının və boru kəmərlərinin çəkilməsi, habelə hava və dəniz limanlarının tikilməsi zamanı) qrunzun xassələrinin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə istifadə olunur və ya inşaatın digər üsulla aparılması qeyri-mümkün olan ən çətin yerlərdə belə tikinti işlərinin aparılmasına zəmin yaradır. Belə materiallar təbii və ya süni qazonların alt qatı kimi, habelə əyləncə və idman qurğuları, və ya oyun meydançalarının işıqlandırılması üçün iqtisadi cəhətdən əlverişli texniki həll olaraq çıxış edir. Qeyri-toxunma polimerlərdən hazırlanan membranlar inversiyalı ("əks dam") dam örtüklərində izolyasiyanın altına sərilir və örtüyün sukeçirməzliyinin və hermetikliyinin qorunub saxlanılmasında mühüm rol oynayır. Potensialı hələlik tam istifadə edilməyən polipropilen sifarişçilərin tələbatlarına uyğunlaşaraq bir çox innovativ tətbiq sahələrində istifadə oluna bilər.

www.socarpolymer.az

AZƏRBAYCANIN
NEFT-KİMYA SƏNAYESİNDƏ
YENİ ÜFÜQLƏR AÇIRIQ

 SOCAR
POLYMER